

OBSAH

Úvod	5
1 Vymedzenie základných pojmov a ich charakteristika	7
1.1 Medzinárodný krízový manažment	7
1.2 Podstata a charakter mierových operácií – operácií na podporu mieru	13
2 Organizácia spojených národov	22
2.1 Ciele, zásady a hlavné orgány OSN	22
2.2 Mierové operácie a krízový manažment OSN	29
2.2.1 Mierové operácie (misie) OSN	30
2.2.2 Krízový manažment OSN	36
2.3 Slovenský príspevok v operáciách Organizácie spojených národov	46
3 Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe	50
3.1 Poslanie a činnosť OBSE	50
3.1.1 Poslanie OBSE	50
3.1.2 Činnosť OBSE v oblasti bezpečnosti	51
3.1.2.1 Ľudská dimenzia bezpečnosti	53
3.1.2.2 Politicko-vojenská dimenzia bezpečnosti	53
3.1.2.3 Ekonomická a environmentálna dimenzia bezpečnosti	54
3.2 Inštitúcie OBSE	55
3.2.1 Politické inštitúcie	55
3.2.2 Výkonné inštitúcie OBSE	58
3.3 Krízový manažment OBSE	62
3.3.1 Zameranie krízového manažmentu OBSE	62
3.3.2 Orgány a inštitúcie krízového manažmentu OBSE	62
3.4 Mechanizmy OBSE na riešenie krízových situácií	66
3.4.1 Humanitná oblasť	66
3.4.2 Mechanizmy pre oblasť zníženia ohrozenia	67
3.4.3 Stabilizačné opatrenia pre oblasť lokalizovaných krízových situácií	69
3.4.4 Oblasť včasného varovania a preventívnych akcií	69
3.4.5 Mierové riešenia sporov založené na uzmiernení alebo arbitráži	72
3.4.6 Terénne operácie OBSE	74
4 Organizácia Severoatlantickej zmluvy (NATO)	80
4.1 Poslanie, základné ciele a štruktúry NATO	80
4.1.1 Ciele a úlohy NATO	81
4.1.2 Štruktúry NATO	82
4.2 Krízový manažment NATO	87

4.2.1 Štrukturálne prvky krízového manažmentu NATO a ich úloha	87
4.2.2 Systémy krízového manažmentu NATO	90
4.2.2.1 Systém spravodajského varovania NATO	90
4.2.2.2 Systém reakcie NATO na krízy	91
4.2.2.3 Proces operačného plánovania	92
4.2.2.4 Opatrenia v civilnom núdzovom plánovaní	94
4.3 Proces krízového manažmentu NATO	94
4.4 Vojské operácie krízového manažmentu NATO mimo článku 5 Washingtonskej zmluvy	99
4.4.1 Operácie na podporu mieru (PSO)	101
4.4.2 Operácie proti neregulárnym hrozbám	109
4.4.3 Operácie humanitárnej pomoci	111
4.4.4 Operácie na evakuáciu civilov	112
4.4.5 Krycie a ústupové operácie	114
4.4.6 Operácie na presadenie sankcií a embarga	114
4.4.7 Operácie slobody navigácie a preletov	115
4.4.8 Vojská pomoc a podpora civilným orgánom	115
4.4.9 Pátranie a záchrana	116
4.4.10 Minulé a súčasné operácie NATO mimo článku 5 zmluvy	117
5 Európska únia	125
5.1. Poslanie, hlavné ciele a základné piliere Európskej únie	125
5.1.1 Hlavné ciele EÚ	131
5.1.2 Základné piliere EÚ	132
5.1.2.1 1. pilier - Európske spoločenstvá	133
5.1.2.2 2. pilier - Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	135
5.1.2.3 3. pilier - Spravodlivosť a vnútorné záležitosti	143
5.2 Hospodárska a menová únia	145
5.3 Rozhodovací proces a legislatíva EÚ	148
5.3.1 Legislatíva EÚ	150
5.4. Hlavné orgány Európskej únie	151
5.5 Hlavné oblasti činností Európskej únie	168
5.6 Krízový manažment Európskej únie	178
5.6.1 Štrukturálne prvky krízového manažmentu EÚ a ich úloha	179
5.6.2 Proces krízového manažmentu EÚ	183
5.7 Operácie Európskej únie	201
Záver	208
Zoznam použitých skratiek	210
Zoznam použitej literatúry	217
Slovník vybraných pojmov	220